

[Kristian Nygaard.]

Skolen og dens Elever. Thi uden paa nogen Maade at forklejne Fortidens Højskoler og Landbrugsskoler har jeg den Opfattelse, at der aldrig har været undervist bedre paa disse Skoler, end der bliver nu. Der har heldigvis til denne Dag været nok af dygtige Mænd og Kvinder, der har været rede til at føre dette ejendommelige Skolearbejde videre, som under frie Former udfoldede sig saa smukt herhjemme i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede, og som nu i det 20de Aarhundrede er blevet kendt og beundret langt uden for Landets Grænser.

Det lille Lovforslag om øget Tilskud til private Husholdningsskoler vil mit Parti ogsaa meget gerne stemme for. Jeg kunde dog i denne Forbindelse have Lyst til at spørge den højtærede Undervisningsminister, hvorfor man egentlig opretholder en særlig Lov for Husholdningsskolernes Elevtilskud, da dette Tilskud, saa vidt jeg kan se, har været og fremdeles bliver fordelt efter nøjagtig de samme Regler, som anvendes over for de andre frie Ungdomsskoler. Hertil kommer, at vi i Forvejen under Høj- og Landbrugsskolernes Lov om Statstilskud har: Husmandsskoler, Havebrugsskoler og Mælkeriskoler; saa kan der ogsaa blive Plads for Husholdningsskolerne, hvorved man fik det hele angaaende Elevunderstøttelsen til de frie Ungdomsskoler samlet i een Lov. For øvrigt glæder det mig meget, at der nu bliver Mulighed for, at Husholdningsskolernes Elever kan faa en større Understøttelse, da Tilslutningen til disse Skoler viser, at der er en stigende Interesse blandt unge Piger for at søge videre Uddannelse i Husholdningsfagene, og denne Interesse er det mit bestemte Indtryk er vi godt tjent med at støtte, da dygtige Husmødre ikke alene er de mest økonomiske, men de er da ogsaa paa anden Maade med til at kaste Glans over Tilværelsen for os alle.

Vi maa ikke glemme, at Husmødrenes Arbejde ikke alene hører til det mest tvungne; men almindelig Husgerning anses heller ikke for nær saa fint et Arbejde som meget andet, der er af den Karakter, at en Eksamen giver Adgang dertil.

Endelig er der Lovforslaget, stillet af 10 ærede Medlemmer af Partiet Venstre, angaaende Støtte fra Staten til Skoleophold for unge Mænd og Kvinder. Om dette Forslag vil jeg gerne sige følgende:

Der er i § 1 to Ting, der overrasker mig noget, og det er, at man begrænser Alderen for at opnaa Statsunderstøttelse til Skoleophold ved 27 Aar, og at man kun vil støtte

Skoleophold paa 6 Maaneder, skønt der, som det sikkert vil være Forslagsstillerne bekendt, er adskillige af de her omtalte Skoler, der har 9 Maaneders Kursus.

Med Hensyn til Alderen kan det være vanskeligt at afgøre, hvornaar de paagældende vordende Elever faar Lyst til at søge Højskolen eller bliver færdige til at tage paa Fagskolen. Højskolen er ikke nogen almindelig Kundskabsskole; den er snarere en Forkyndelse, som har faaet en Skoles Form.

Hvad Lys Højskolen gennem sin Forkyndelse kaster over Livet, er afhængigt af den Aandsretning, der er herskende paa Skolen. Enhver Aandsretning, der tror paa Livets ideale Magter, kan benytte Højskolen som et Middel til at faa Ungdommen i Tale. Livsoplysningen bliver naturligvis forskellig, men Vejen og Midlerne kan godt være de samme. Vi har da ogsaa været Vidne til, at Kredse med højst forskellig Opfattelse af religiøse og politiske Spørgsmaal med stort Udbytte har taget Højskolearbejdet op.

Det vigtigste i Højskolens Arbejde er ikke Undervisningen i de elementære Skolefag, selv om disse ikke bliver forsømt, men Højskolens vigtigste Opgave har hidtil været og er at vække og nære det aandelige Liv hos Eleverne, og en saadan Paavirkning kan have lige saa stor Værdi i 28 Aars Alderen som i en tidligere Alder.

Det er da heller ikke saaledes, at vore frie Ungdomsskolers Elever netop findes inden for den Aldersgrænse, som Venstre fastsætter, selv om de fleste naturligvis findes inden for denne Aldersklasse. Sidste Aar havde saaledes Askov Folkehøjskole paa Sommer- og Vinterholdet tilsammen 327 Elever. Af disse var 55 mellem 25 og 30 Aar, og 19 var over 30. Af denne ene Skoles Elever var altsaa 74 eller ca. 23 pCt. over 25 Aar, hvoraf sikkert langt de fleste vilde være afskaaret fra at faa Understøttelse efter Venstres Forslag alene paa Grund af den høje Alder.

Paa samtlige Højskoler var der i Skoleaaret 1935—36 i alt 6 366 Elever — der er for øvrigt kun ganske faa Aar, hvor Elevtilslutningen til vore Folkehøjskoler har været stærkere. Af disse 6 366 Elever var 671 over 25 Aar; det er dog mere end 10 pCt. af hele Flokken. Hvor mange af dem der har været over 27 Aar, ved jeg ikke, men det drejer sig utvivlsomt om flere Hundrede. Hvis jeg kendte det bestemte Tal, vilde jeg sige, at det netop var dette Antal for mange, som maatte miste